

Obsah

Předmluva	7
1 Popisné statistiky	9
1.1 Měřítko	9
1.2 Kvantitativní znak	10
1.2.1 Míry polohy	10
1.2.2 Výpočet pomocí R	18
1.2.3 Co mají míry polohy společné?	20
1.2.4 Míry variability	20
1.2.5 Další míry, z -skór	22
1.2.6 Výpočet v prostředí R	23
1.3 Grafická znázornění	24
1.4 Popisné charakteristiky v geografii	25
1.4.1 Geografický průměr, geografický medián	28
1.4.2 Střední diference	31
1.4.3 Giniho koeficient	32
1.4.4 Lorenzova křivka	33
1.4.5 Lorenzova křivka s vahami	36
1.4.6 Formální zavedení Lorenzovy křivky s vahami	38
1.4.7 Lorenzova křivka při různě jemném dělení	41
1.4.8 Theilův index a jeho rozklad	45
1.5 Shrnutí	52
2 Trocha teorie	55
2.1 Náhodné jevy, pravděpodobnost	55
2.1.1 Náhodné jevy	55
2.1.2 Pravděpodobnost	56

2.1.3	Podmíněná pravděpodobnost	59
2.1.4	Bayesův vzorec	63
2.2	Náhodná veličina	66
2.2.1	Diskrétní a spojitě rozdělení	67
2.2.2	Střední hodnota	69
2.2.3	Kvantily, kritické hodnoty	72
2.2.4	Rozptyl, kovariance, nezávislost náhodných veličin	74
2.3	Důležitá rozdělení	81
2.3.1	Hypergeometrické rozdělení	81
2.3.2	Binomické rozdělení	83
2.3.3	Multinomické rozdělení	87
2.3.4	Poissonovo rozdělení	90
2.3.5	Normální rozdělení	91
2.3.6	Další rozdělení	95
2.4	Náhodný výběr	97
2.5	Centrální limitní věta	102
2.6	Shrnutí	103
3	Statistická indukce	107
3.1	Výšky mužů	107
3.2	Hrací kostka	113
3.2.1	Padá šestka spravedlivě?	113
3.2.2	Kostka má šest stran	117
3.3	Populace a výběr	118
3.4	Testování statistických hypotéz	119
3.5	Shrnutí	121
4	Jeden výběr	123
4.1	Jednovýběrový t -test	123
4.1.1	Interval spolehlivosti pro μ	124
4.1.2	Síla testu	127
4.1.3	Ověření předpokladů	129
4.2	Párový t -test	131
4.3	Znaménkový test	133
4.4	Párový Wilcoxonův test	135
4.5	Test o binomické pravděpodobnosti	136
4.5.1	Interval spolehlivosti pro π	138
4.6	Shrnutí	140

5	Dva výběry	141
5.1	Dvouvýběrový t -test	142
5.2	Mannův-Whitneyův test	148
5.3	Porovnání dvou pravděpodobností	153
5.4	Shrnutí	157
6	Analýza rozptylu	159
6.1	Jednoduché třídění	159
6.2	Kruskalův-Wallisův test	169
6.3	Dvojné třídění	170
6.4	Náhodné bloky	177
6.5	Friedmanův test	179
6.6	Shrnutí	181
7	Korelace a regrese	183
7.1	Korelace	184
7.1.1	Pearsonův korelační koeficient	184
7.1.2	Spearmanův korelační koeficient	186
7.2	Regrese	188
7.2.1	Regresní přímka	189
7.2.2	Mnohonásobná lineární regrese	197
7.2.3	Ověření předpokladů	200
7.3	Transformace	204
7.4	Shrnutí	206
8	Kontingenční tabulky	209
8.1	Chí-kvadrát test dobré shody	209
8.2	Hodnocení kontingenční tabulky	211
8.3	Čtyřpolní tabulka	216
8.4	McNemarův test	221
8.5	Shrnutí	224
A	Začínáme s R	227
A.1	Co je R?	227
A.2	Instalace	227
A.3	Začínáme s R	228
A.3.1	Databáze a matice	232
A.3.2	Co je a co není vidět	234
A.3.3	Uložení a načtení dat	236

A.3.4 Ukázka práce s daty	237
A.4 Skripty	238
A.5 Commander	240
A.6 Často používané programy	242
B Popis datových souborů	243
B.1 EU2010	243
B.2 GaltonSyn	244
B.3 Howells	244
B.4 Kojeni	245
B.5 Kraje	245
B.6 Matky	246
B.7 Mysi	246
B.8 Okresy	246
B.9 Policie	247
B.10 Stulong	247
B.11 Transpirace	248
Literatura	249
Funkce R	251
Rejstřík	255